

ตลาดโทรคมนาคมไร้สายปี'61 เติบโตราวร้อยละ 5.9...มี ทิศทางการเติบโตที่ชะลอลงจากการแข่งขันที่เข้มข้นในตลาด

CURRENT ISSUE

ปีที่ 23 ฉบับที่ 2892

วันที่ 29 ธันวาคม 2560

▶ ประเด็นสำคัญ

- ตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายโดยรวมในปี 2561 ยังคงมีทิศทางการขยายตัวที่ชะลอลง โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่าในปี 2561 มูลค่าตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายโดยรวมของไทยน่าจะมีมูลค่าอยู่ประมาณ 253,930 – 259,580 ล้านบาท ขยายตัวในกรอบร้อยละ 4.7 – 7.1 จากปี 2560 (ค่ากลางอยู่ที่ร้อยละ 5.9) โดยน่าจะได้รับแรงหนุนหลักมาจากการทำการตลาดของกลุ่มผู้ประกอบการที่ผลักดันให้มีผู้ใช้งานแบบรายเดือนเพิ่มขึ้น หรือการผลักดันให้ผู้ใช้จ่ายเดือนเดิมทำการเปลี่ยนแพ็คเกจมาอยู่ในระดับราคาที่สูงขึ้น โดยมีแรงจูงใจจากการให้ใช้โมบายอินเทอร์เน็ตในปริมาณมากขึ้น รวมถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคไทยที่ยังคงใช้โมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเพื่อรับชมวิดีโอออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน ทำให้มูลค่าตลาดบริการสื่อสารข้อมูลยังคงขยายตัวต่อเนื่อง
- อย่างไรก็ดี การเติบโตของตลาดบริการสื่อสารข้อมูลดังกล่าวน่าจะมีแนวโน้มการเติบโตที่ชะลอลงลง โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ในปี 2561 มูลค่าตลาดบริการสื่อสารข้อมูลในไทยน่าจะอยู่ที่ประมาณ 186,660 – 190,490 ล้านบาท มีอัตราการเติบโตอยู่ในกรอบราวร้อยละ 14.7 – 17.1 ชะลอลงจากปี 2560 ที่คาดว่าจะขยายตัวอยู่ราวร้อยละ 21.8 เนื่องจากอัตราค่าบริการที่ถูกกลงจากการแข่งขันที่เข้มข้นในตลาด
- สำหรับตลาดด้านการให้บริการเสียงในปี 2561 ก็ยังคงหดตัวอย่างต่อเนื่อง โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่ามูลค่าตลาดด้านการให้บริการเสียงจะมีมูลค่าอยู่ราว 67,270 – 69,090 ล้านบาท หดตัวราวร้อยละ 13.3 – 15.6 จากปี 2560 อย่างไรก็ดี การหดตัวดังกล่าวเป็นการหดตัวน้อยลงเมื่อเทียบกับปี 2560 ที่คาดว่าจะหดตัวราวร้อยละ 16.1 เพราะมีกลุ่มผู้ใช้บริการแบบเติมเงินย้ายมาใช้บริการแบบรายเดือนเพิ่มขึ้นอันเนื่องจากการทำการตลาดที่เข้มข้นของผู้ประกอบการ

สำหรับภาพรวมตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สาย¹ ของไทยในปี 2561 ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ยังคงมีทิศทางการเติบโตที่ชะลอลงจากปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักมาจากสภาวะการแข่งขันที่เข้มข้นในตลาด โดยเฉพาะการแข่งขันในด้านราคาสำหรับการใช้บริการสื่อสารข้อมูล (Data) ต่อเมกะไบต์ที่มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง โดยปัจจุบัน อัตราค่าบริการสื่อสารข้อมูลโดยเฉลี่ยมีมูลค่าราว 0.16 บาทต่อเมกะไบต์ ลดลงราวร้อยละ 20 เมื่อ

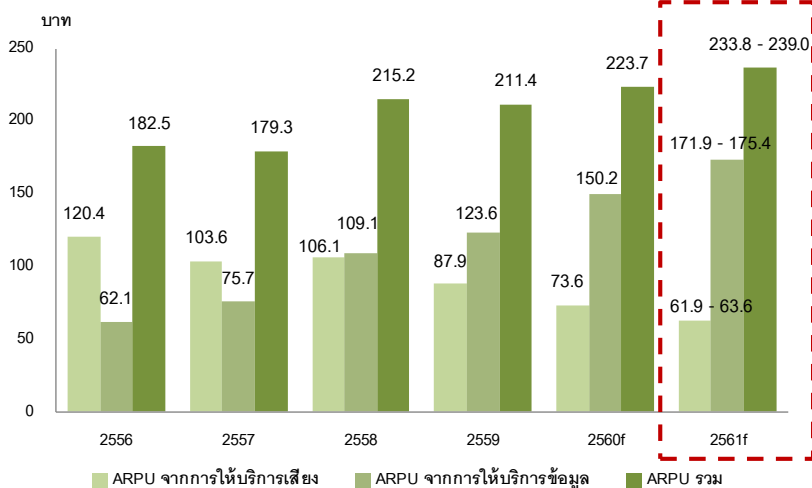
¹ ตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายประกอบไปด้วยตลาดการให้บริการเสียง (Voice) และตลาดการให้บริการข้อมูล (Data)

เทียบกับค่าบริการเฉลี่ยในปี 2559 ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการสื่อสารข้อมูลซึ่งเป็นรายได้หลักในการหมุนการเติบโตของตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มเติบโตที่ชะลอลง ในขณะที่รายได้จากการให้บริการเสียง (Voice) ก็ยังคงหดตัวอย่างต่อเนื่องจากการที่ผู้บริโภคไทยส่วนใหญ่นิยมใช้สื่อออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไลน์และเฟซบุ๊กในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันทดแทนการโทรหรือการใช้บริการด้วยเสียง ซึ่งเป็นเทรนด์ต่อเนื่องมาตั้งแต่ยุค 3G ในปี 2556 จนถึงยุค 4G ในปี 2559

ขณะเดียวกัน กลุ่มผู้ประกอบการยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายด้านการบริหารต้นทุนค่อนข้างมาก โดยเฉพาะต้นทุนค่าใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมบนคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz และ 1800 MHz ที่ประมูลได้ในช่วงปลายปี 2558 ที่ผ่านมารวมถึงต้นทุนด้านการลงทุนขยายโครงข่าย 4G ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศและเพียงพอต่อความต้องการใช้งาน อีกทั้งผู้ประกอบการยังต้องพิจารณาและเตรียมความพร้อมสำหรับการประมูลคลื่น 900 MHz และ 1800 MHz ในช่วงคลื่นความถี่ใหม่ ซึ่งน่าจะมีการประมูลไม่เกินไตรมาสที่ 2 ของปี 2561 เพื่อให้ได้แบนด์วิธมากขึ้นสำหรับรองรับการใช้งานโมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตที่น่าจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรองรับต่อการพัฒนาเทคโนโลยี 5G ในระยะข้างหน้า

จากการแข่งขันที่เข้มข้นในตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายท่ามกลางความท้าทายด้านการบริหารต้นทุนของกลุ่มผู้ประกอบการตามที่กล่าวมาข้างต้น น่าจะเป็นแรงผลักดันให้กลุ่มผู้ประกอบการยังคงทำการตลาดกันอย่างดุเดือดต่อเนื่องในปี 2561 โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่น่าจะมุ่งเน้นทำการตลาดที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยมุ่งเน้นไปที่กลุ่มศักยภาพซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ใช้งานรายเดือนที่นิยมใช้โมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงในปริมาณมาก โดยมีการนำเสนอแพ็คเกจรายเดือนในระดับราคาที่สูงขึ้นและให้ใช้โมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงสุดในปริมาณที่เพิ่มขึ้น

รายได้รายเดือนเฉลี่ยต่อเลขหมาย (ARPU) ของผู้ประกอบการโทรคมนาคมแบบไร้สายในไทย

ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการ

น่าจะยังคงมุ่งเน้นทำการตลาดสำหรับจูงใจให้กลุ่มผู้ใช้งานแบบเติมเงินหันมาใช้งานแบบรายเดือนเพิ่มขึ้น โดยมีการออกแพ็คเกจรายเดือนด้วยการเพิ่มปริมาณการใช้โมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตให้มากขึ้นในระดับราคาที่หลากหลาย เพื่อให้กลุ่มผู้ใช้บริการแบบเติมเงินได้มองเห็นถึงความคุ้มค่าและหันมาใช้บริการแบบรายเดือนเพิ่มขึ้น รวมถึงการปรับ

ที่มา: รวบรวมและประมาณการโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย จากข้อมูลของผู้ให้บริการรายหลัก

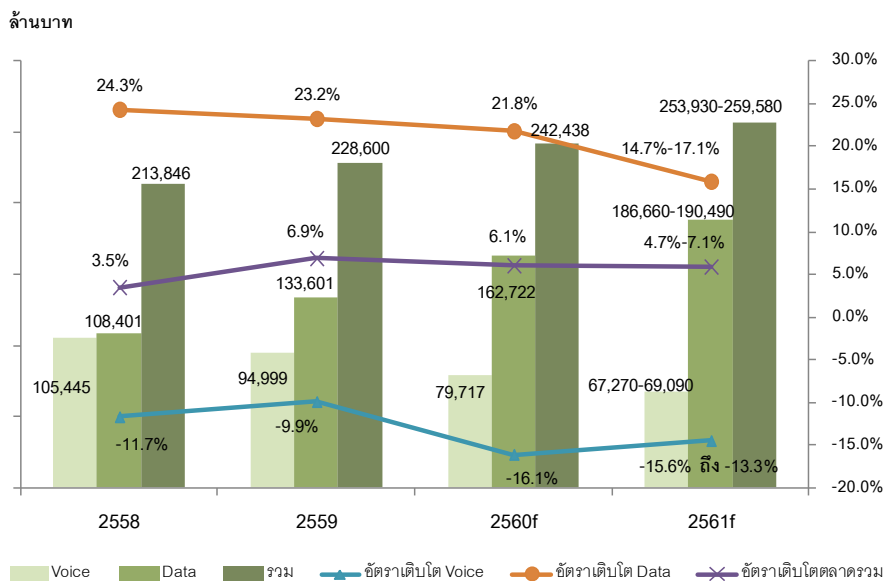
แพ็คเกจสำหรับลูกค้าที่ต้องการส่วนลดเมื่อซื้อสมาร์ตโฟนเครื่องใหม่ โดยอาจนำเสนอแพ็คเกจการใช้งานรายเดือนในระดับราคาเริ่มต้นที่สูงขึ้นและให้ใช้โมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตในปริมาณมาก หรือมีการนำเสนอแพ็คเกจในระดับราคาเริ่มต้นที่ไม่สูงมากนัก แต่ให้ลูกค้าผูกพันสัญญาแบบรายเดือนนานขึ้นจาก 6 – 12 เดือน มาเป็น 18 เดือน หรือมากที่สุดที่ 36 เดือน เป็นต้น

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดดังกล่าว น่าจะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้รายได้รายเดือนเฉลี่ยต่อเลขหมาย (Average Revenue per User: ARPU) ของกลุ่มผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น และเป็นแรงหนุนหลักที่จะสามารถขับเคลื่อนให้ตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในระยะข้างหน้า ทั้งนี้ **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย** คาดว่า ในปี 2561 รายได้รายเดือนเฉลี่ยต่อเลขหมายของกลุ่มผู้ประกอบการโดยรวมจะอยู่ที่ 233.8 – 239.0 บาท และมีอัตราการเติบโตอยู่ราวร้อยละ 4.5 – 6.8 จากปี 2560

นอกจากนี้ สืบเนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคไทยที่ยังคงมีแนวโน้มใช้โมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟนกันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับชมวิดีโอออนไลน์และการเล่นเกมออนไลน์ ซึ่งกิจกรรมบนอินเทอร์เน็ตดังกล่าวจำเป็นต้องใช้อินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงและมีความเสถียรในปริมาณมาก ส่งผลให้ความต้องการใช้โมบายอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่าย 3G/4G ต่อคนต่อเดือนยังคงมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย**ศูนย์วิจัยกสิกรไทย** คาดว่า ในปี 2561 ผู้บริโภคไทยจะมีพฤติกรรมการใช้โมบายอินเทอร์เน็ตสูงถึง 6.3 กิกะไบต์ต่อคนต่อเดือน ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 19.5 เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งพฤติกรรมการใช้โมบายอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภคไทยที่ยังคงมีแนวโน้มเติบโตดังกล่าวนั้น ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะยังทำให้รายได้จากการให้บริการสื่อสารข้อมูลของกลุ่มผู้ประกอบการเติบโตต่อไปได้ในระยะข้างหน้า

จากภาพรวมตลาดที่ยังคงมีสถานะการแข่งขันที่เข้มข้นต่อเนื่องนั้น **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย** คาดว่า ในปี 2561 มูลค่าตลาดการให้บริการสื่อสารข้อมูล (Data) ในไทยน่าจะมีมูลค่าโดยรวมอยู่ที่ประมาณ 186,660 – 190,490 ล้านบาท มีอัตราการเติบโตอยู่ในกรอบราวร้อยละ 14.7 – 17.1 ชะลอตัวลงจาก

มูลค่าตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายแยกตามประเภทการให้บริการเสียง (Voice) และข้อมูล (Data)

ที่มา: รวบรวมและประมาณการโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย จากข้อมูลของผู้ให้บริการรายหลัก
หมายเหตุ: ผู้ให้บริการรายหลักมีส่วนแบ่งทางการตลาดโดยรวมคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 98.6 ของตลาด

ปี 2560 ที่คาดว่าจะขยายตัวอยู่ราวร้อยละ 21.8 ขณะที่ตลาดด้านการให้บริการเสียง (Voice) ยังคงหดตัวอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าในปี 2561 มูลค่าตลาดด้านการให้บริการเสียงจะมีมูลค่าอยู่ราว 67,270 – 69,090 ล้านบาท หดตัวราวร้อยละ 13.3 – 15.6 จากปี 2560 อย่างไรก็ตาม การหดตัวดังกล่าวนี้เป็นการหดตัวน้อยลงเมื่อเทียบกับปี 2560 ที่คาดว่าจะหดตัวราวร้อยละ 16.1 อันเนื่องมาจากมีกลุ่มผู้ใช้บริการแบบเติมเงินย้ายมาใช้บริการแบบรายเดือนเพิ่มขึ้น² ส่งผลให้มูลค่าตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายโดยรวมของไทย

² การที่มีผู้ใช้บริการด้วยแพ็คเกจรายเดือนเพิ่มขึ้น จะทำให้ผู้ประกอบการได้รับรายได้สำหรับการให้บริการเสียงที่คงที่ ทำให้รายได้จากการให้บริการเสียงที่มาจากกลุ่มผู้ใช้บริการรายเดือนไม่ได้สะท้อนถึงรายได้ที่มาจากการใช้งานจริง

ยังคงมีทิศทางการขยายตัวที่ชะลอตัวลง โดยคาดว่าในปี 2561 มูลค่าตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายโดยรวมของไทยน่าจะมีมูลค่าอยู่ประมาณ 253,930 – 259,580 ล้านบาท ขยายตัวในกรอบร้อยละ 4.7 – 7.1 จากปี 2560 (ค่ากลางอยู่ที่ร้อยละ 5.9) โดยการขยายตัวของตลาดโดยภาพรวมดังกล่าวน่าจะได้รับแรงหนุนหลักมาจากการทำการตลาดของกลุ่มผู้ประกอบการที่ผลักดันให้มีผู้ใช้งานแบบรายเดือนเพิ่มมากขึ้น หรือการผลักดันให้กลุ่มผู้ใช้รายเดือนเดิมทำการเปลี่ยนแพ็คเกจการใช้งานให้อยู่ในระดับราคาที่สูงขึ้น โดยมีแรงจูงใจจากการให้บริการใช้โมบายอินเทอร์เน็ตในปริมาณมาก รวมถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคไทยที่ยังคงใช้โมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเพื่อรับชมวิดีโอออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนตามที่กล่าวมาข้างต้น

ศูการเพิ่มบริการบันเทิงออนไลน์...บันเทิงได้เพิ่มเติมในระยะยาว

จากการที่ตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายของไทยมีทิศทางเติบโตในทิศทางที่ชะลอตัวลง อันเนื่องมาจากสภาพการแข่งขันที่เข้มข้นของกลุ่มผู้ประกอบการที่มุ่งหวังอยากเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร หรือมีเป้าหมายเพื่อรักษาตำแหน่งทางการตลาดของตนเองไว้ ส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการโทรคมนาคมแบบไร้สายในไทยยังคงมีแนวโน้มหันมาให้บริการอื่น ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะการมุ่งเน้นให้บริการบันเทิงออนไลน์ นอกเหนือจากการให้บริการเสียงและข้อมูลเพียงอย่างเดียว ซึ่งการให้บริการบันเทิงออนไลน์จะเป็นการต่อยอดการให้บริการโดยใช้จุดแข็งของการมีโครงข่ายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตทั้งแบบมีสายและไร้สายที่มีความเสถียรและครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

ในระยะข้างหน้า ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การให้บริการบันเทิงออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นดูหนัง/ ซีรีส์ต่างประเทศ ดูทีวีออนไลน์ ฟังเพลง หรือแม้แต่การให้บริการเกมออนไลน์ จะยังคงเป็นกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่สำคัญของกลุ่มผู้ประกอบการโทรคมนาคมแบบไร้สายในไทย เพื่อสร้างรายได้เสริมอื่น ๆ ให้แข็งแกร่งมากขึ้น เนื่องจากการทำกิจกรรมบันเทิงออนไลน์ต่างๆ ดังกล่าวยังคงเป็นที่นิยมในหมู่ผู้บริโภคไทย ไม่เพียงแต่เฉพาะกลุ่มวัยรุ่น (นักเรียน/ นักศึกษา) และวัยทำงาน แต่ยังมีแนวโน้มขยายความนิยมไปยังกลุ่มผู้สูงอายุอีกด้วย

ทั้งนี้ เนื่องจากการทำกิจกรรมบันเทิงออนไลน์มีหลากหลายประเภท จึงทำให้กลุ่มผู้ประกอบการโทรคมนาคมแบบไร้สายมีแนวโน้มพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลมากขึ้น ทั้งที่อยู่ในรูปแบบเว็บไซต์หรือโมบายแอปพลิเคชันเป็นของตนเอง เพื่อเปิดให้บริการบันเทิงออนไลน์ในทุกรูปแบบบนแพลตฟอร์มดิจิทัลดังกล่าวแก่กลุ่มลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นลูกค้าของตนเอง หรือเปิดให้กลุ่มลูกค้าทั่วไปสามารถเข้ามาใช้งานได้ ซึ่งในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการโทรคมนาคมแบบไร้สายบางรายก็ทำการเปิดตัวแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อให้บริการบันเทิงออนไลน์ไปบ้างแล้ว โดยได้มีการนำคอนเทนต์หรือช่องรายการที่ตนเองได้ลิขสิทธิ์มาให้บริการในแพลตฟอร์มออนไลน์เพิ่มเติม จากเดิมที่ให้บริการผ่านเคเบิลทีวีเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ในปี 2561 กลุ่มผู้ประกอบการโทรคมนาคมแบบไร้สายน่าจะเน้นทำการตลาดเชิงรุกเกี่ยวกับการให้บริการบันเทิงออนไลน์ในแพลตฟอร์มดิจิทัลของตนเองมากขึ้น โดยอาจมุ่งเน้นการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจกับกลุ่มผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ทั้งที่เป็นผู้ประกอบการคนไทยและต่างชาติ เช่น ผู้ประกอบการที่เป็นผู้พัฒนาคอนเทนต์ หรือเจ้าของแพลตฟอร์มออนไลน์อื่นๆ เป็นต้น

สำหรับในระยะกลางถึงระยะยาว (2 – 5 ปีข้างหน้า) ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า การเข้าสู่ยุค IoT (Internet of Things) ซึ่งเป็นยุคที่อุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ในชีวิตประจำวันมีการทำงานด้วยระบบอัจฉริยะ และ

สามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ต รวมถึงการประสบความสำเร็จทางการตลาดของอุปกรณ์อัจฉริยะอื่นๆ เพิ่มเติมที่นอกเหนือจากสมาร์ทโฟน ไม่ว่าจะเป็นนาฬิกาหรือสายรัดข้อมือ และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เป็นต้น น่าจะมีส่วนสำคัญในการผลักดันการใช้งานโมบายบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตให้เพิ่มสูงขึ้นอีกมาก ซึ่งน่าจะเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้ตลาดโทรคมนาคมแบบไร้สายเติบโตขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ในระยะข้างหน้า หากผู้ประกอบการโทรคมนาคมแบบไร้สายสามารถพัฒนาโมเดลธุรกิจ e-Wallet และทำการตลาดให้สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายหลักได้ ก็น่าจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมสามารถแตกไลน์ธุรกิจอื่นๆ ได้อีกมาก นำมาซึ่งการเพิ่มรายได้โดยรวมในอนาคต

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

บริการทุกระดับประทับใจ